

UNIVERSITETET I OSLO

ØKONOMISK INSTITUTT

Eksamen i: **ECON2915 – Vekst og næringsstruktur**

Eksamensdag: Fredag 1. desember -06   **Sensur kunngjøres: 21. desember 2006**

Tid for eksamen: kl. 14:30 – 17:30

Oppgavesettet er på totalt 8 sider inkl. forsiden og to svarark

Tillatte hjelpemidler:

- Ingen tillatte hjelpemidler

Eksamen blir vurdert etter ECTS-skalaen. A-F, der A er beste karakter og E er dårligste ståkarakter. F er ikke bestått.

The grades given: A-F, with A as the best and E as the weakest passing grade. F is fail.

MERK: **Oppgavene 3-11 er flervalgsoppgaver. Svaret på disse oppgavene skal leveres på eget ark, som er vedlagt bakerst i oppgavesettet. Du skal levere arket som er merket "original", og beholde arket som er merket "kopi".**

Oppgave 1 (30 prosent):

Betrakt Solow-modellen for en lukket økonomi:

$$Y(t) = K(t)^\alpha L(t)^{1-\alpha} \quad (1)$$

$$\frac{dK(t)}{dt} = \gamma Y(t) - \delta K(t) \quad (2)$$

$$\frac{dL(t)}{dt} = nL(t) \quad (3)$$

Her er $Y(t)$ produksjonen på tidspunkt t . Innsatsfaktorene kapital og arbeidskraft angis med henholdsvis K og L . Investeringsraten (γ), depremeringsraten (δ) og befolkningens vekstrate (n) er alle eksogene parametere.

a) Vis og begrunn at $y = Y/L$ etter hvert vil stabilisere seg på et gitt nivå y^{ss} (steady-state).

b) Anta at landet starter ut med $y < y^{ss}$. Hvorfor faller vekstraten til y på vei mot steady-state?

c) Anta nå at landet har nådd sin steady-state. På et gitt tidspunkt får landet en kapitalgave fra utlandet. Dette øker kapitalintensiteten $k = K/L$. Gaven blir bare gitt en gang. Hva skjer med nivået og vekstraten til y på kort og lang sikt?

d) Diskuter kort hvorvidt vi på bakgrunn av modellen skal forvente at fattige land har høyere økonomisk vekst enn rike land.

Oppgave 2 (20 prosent):

Denne oppgava skal besvares innenfor rammene av en to-sektor modell. La Y_1 og Y_2 angi kvantum av de to produserte varene. Prisene på disse varene benevnes henholdsvis P_1 og P_2 . Total mengde av de to innsatsfaktorene L og K er gitt eksogent. Prisene på innsatsfaktorene benevnes henholdsvis w og q . Produktfunksjonene tilfredsstiller de neo-klassiske egenskapene. Preferansene er homotetiske så den relative ettersørselen (Y_1/Y_2) avhenger bare av prisforholdet P_1/P_2 . Alle andre nødvendige betingelser for en indre løsning er også tilfredsstilt. Produksjonen av vare 1 er alltid den mest intensive i bruken av innsatsfaktoren K .

Du vil nedenfor bli gitt to sentrale resultater innenfor denne modellrammen under de gitte forutsetningene. I besvarelsen av denne oppgava kan du ta disse to resultatene som gitt. Du *behøver ikke* gå gjennom den bakenforliggende modellen eller gå gjennom begrunnelsen for disse to resultatene.

Dersom vi betrakter likevekten i en lukket økonomi (autarki) gjelder følgende resultat:

Resultat 1: Når L øker mens K holdes konstant, vil den relative prisen P_2/P_1 reduseres

Dersom vi i stedet ser på en situasjon der prisene P_1 og P_2 er eksogene, samt at Y_1 og Y_2 kan handles fritt på tvers av landegrenser, gjelder følgende resultat:

Resultat 2: En reduksjon i P_2 (P_1 holdes konstant) vil føre til at w avtar og q øker

a) Forklar hvordan prisene på verdensmarkedet har blitt påvirket av Kinas inntog i verdensøkonomien.

b) Hvilke effekter har Kinas inntog i verdensøkonomien på faktoravlønningen i Norge?

Flervalgsoppgaver (50 prosent)

I oppgavene 3-11 skal du velge *ett* av alternativene A, B, C og D. Svar bare på det vedlagte svararket.

3. Hvilke(n) av følgende egenskaper ved produktfunksjonen $F(K, L)$ må være tilfredstilt for at den kan kalles en neo-klassisk produktfunksjon?

1. Konstant skalautbytte
2. Produktfunksjonen er Cobb-Douglas
3. Avtagende marginalprodukt med hensyn på kapital K
4. Ingen teknologiske endringer over tid

A: 1 og 3

B: 2 og 3

C: 1, 2 og 3

D: 1, 2, 3 og 4

4. Betrakt effekten av en økning i depresieringsraten δ i Solow-modellen i oppgave 1. Anta at man før endringen var i steady-state. Hvilke utsagn er riktige?

1. Kapitalintensiteten vil gradvis avta mot en ny steady-state
2. Vekstraten til y faller momentant ned til et negativt nivå
3. Kapitalbeholdningen faller momentant ned til et lavere nivå
4. Vekstraten til y vil avta, men fortsatt være positiv

A: Bare 1 og 3

B: Bare 1 og 2

C: Bare 1, 2 og 3

D: 1, 2, 3 og 4

5. I perioden 1960-2000 var gjennomsnittlig årlig vekstrate i BNP per capita (faste priser) i Norge

A: Omlag 1 prosent

B: Omlag 3 prosent

C: Omlag 5 prosent

D: Omlag 7 prosent

6. I denne oppgava betrakter vi to mål på produktivitet, nemlig produksjon per arbeider (Y/L) og totalfaktorproduktivitet (TFP). Hvilket av følgende forhold påvirker bare produksjon per arbeider og ikke TFP?

A: Effektiv ressursbruk

B: Teknologinivå

C: Offentlig infrastruktur

D: Kapitalintensiteten

7. Hvilke(t) utsagn er i overensstemmelse med leder-imitator modellen?

1. Den teknologiske *vekstraten* vil på lang sikt være lik i leder-landet og imitator-landet
2. Den teknologiske *vekstraten* vil aldri være høyest i imitator-landet
3. Det teknologiske *nivået* vil på lang sikt være høyere i leder-landet enn i imitator-landet

A: Bare 1

B: Bare 3

C: Bare 1 og 2

D: Bare 1 og 3

8. Hvilket av følgende utsagn gir den *mest* dekkende beskrivelsen av faktorprisutjevningsteoremet?

A: Prisene på ulike typer innsatsfaktorer blir likere og likere

B: Lønnsnivået jevnes ut mellom land

C: Prisene på samme innsatsfaktor blir like i land som står overfor samme verdensmarkedspriser og som har lik teknologi

D: Faktoravlønningen blir jevnet ut mellom land på grunn av fri flyt av innsatsfaktorer på tvers av landegrensene

9. Hvilke av følgende forhold er av betydning for sektorsammensetningen i en lukket økonomi (autarki)?

1. Faktortilgang
2. Teknologien
3. Innenlandsk etterspørsel
4. Verdensmarkedsprisene

A: Bare 1, 2 og 3

B: Bare 1 og 2

C: Bare 2 og 3

D: Alle

10. Hvilke av følgende forhold er av betydning for sektorsammensetningen i liten åpen økonomi med fri flyt av alle produserte varer og tjenester (det vil si ingen skjermet sektor)?

1. Faktortilgang
2. Teknologien
3. Innenlandsk etterspørsel
4. Verdensmarkedsprisene

A: Bare 1, 2 og 3

B: Bare 1 og 4

C: Bare 1, 2 og 4

D: Alle

11. Hvilke(t) utsagn om komparative fortrinn er riktige?

1. Et land har sitt komparative fortrinn i produksjonen av det godet som man behøver minst ressurser for å produsere en enhet av
2. Et land vil *alltid* produsere bare det godet det har et komparativt fortrinn i produksjonen av
3. Et land har et komparativt fortrinn i produksjonen av en vare dersom det kan produsere denne varen mer effektivt enn andre land

A: Bare 2 og 3

B: Bare 1

C: Bare 3

D: Ingen